

“Ne ovat loisia, eivät ihmisiä!” – dehumanisoinnista inhimillisyyteen

Tavallisimpia perusteita syntymättömiin lapsiin kohdistuvalle kaltoinkohtelulle on syntymättömien lasten ihmisyyden ja ihmisarvon kieltäminen eli **dehumanisaatio**. Argumentit, jotka perustuvat ajatukseen, ettei syntymättömällä lapsella ole ihmisarvoa, voidaan karkeasti jakaa *epäsuoraan dehumanisaatioon* ja *suoraan dehumanisaatioon*.

Epäsuora dehumanisaatio: argumentit, joiden taustalla on oletus, ettei syntymättömällä lapsella ole ihmisarvoa, vaikkei tätä ilmaista suoraan

Esim.

“Entä jos nainen on köyhä eikä hänellä olisi varaa elättää lasta?”

“Onko sitten parempi, että lapsia syntyy huonoihin olosuhteisiin, joissa he eivät saa kunnollista kasvatusta ja heistä kasvaa rikollisia? Aborttien lopettaminen lisää rikollisuutta.”

Tämäntyyppisissä argumenteissa on selvä taustaoletus, ettei syntymättömillä ole ihmisarvoa – tuskin kukaan kannattaisi esim. viisivuotiaiden lasten tappamista vanhempien heikon rahatilanteen takia tai sillä perusteella, että heistä saattaisi kasvaa rikollisia – mutta sitä ei sanota suoraan. Tämäntapaisten argumenttien käyttämisessä perusteina syntymättömien ihmisarvoa vastaan on kyse eräänlaisesta kehäpäätelmästä: johtopäätöstä pyritään puolustamaan argumentilla, jonka pätevyys perustuu oletukseen, että johtopäätös on tosi.

Suora dehumanisaatio: syntymättömän lapsen ihmisarvon kiistäminen suoraan

Esim.

“Ei se ole mikään lapsi, se on pelkkä sikiö!”

“Alkio on vain potentiaalinen ihminen, totta kai oikeiden ihmisten oikeudet menevät jonkun mikroskooppisen solurykelmän edelle!”

“Ei sikiöillä ole mitään ihmisoikeuksia – yhtä hyvin voisimme myöntää ihmisoikeudet siittiöille!”

Tämäntyyppisissä argumenteissa ajatus, ettei syntymättömillä ole samaa ihmisarvoa kuin muilla ihmisillä, ilmaistaan suoraan.

Dehumanisoivasta terminologiasta

Tieteellisiä termejä, joita syntymättömistä joskus käytetään dehumanisaatiotarkoituksessa, sekä näiden määritelmiä:

- alkio: syntymätön yksilö, jonka elimet ovat muodostumassa (ihmisellä hedelmöityksestä alkaen n. 8 viikon ikään hedelmöityksestä)
- sikiö: syntymätön yksilö, jonka useimmat elimet ovat jo muodostuneet (ihmisellä alkaen n. 8 viikon kuluttua hedelmöityksestä syntymään asti)
- tsygootti: kahden sukusolun yhtyessä muodostuva solu
- blastokysta: alkio sen jälkeen, kun morulan sisään on kertynyt nestettä (ihmisellä n. 4. päivän jälkeen hedelmöityksestä)

Huom: suomalaisessa lainsäädännössä termit ”alkio” ja ”sikiö” käytetään eri tavalla kuin tieteellisessä kirjallisuudessa – ”sikiö”-sanalla viitataan lainsäädännössä minkä tahansa ikäiseen naisen elimistöön kiinnittyneeseen elävään syntymättömään yksilöön, kun taas ”alkio”-sanalla viitataan syntymättömään yksilöön, joka ei ole kiinnittynyt naisen elimistöön.

Edellä mainitut ovat tieteellisiä termejä, joilla kuvataan tietyn ikäisiä syntymättömiä lapsia, eikä niihin itsessään sisälly ajatusta, ettei tämänikäisillä yksilöillä olisi ihmisarvoa. Näitä termejä voi käyttää silloin, kun se on asiayhteys huomioiden asianmukaista; toki on hyvä tiedostaa, että niitä käytetään erittäin usein dehumanisaatiotarkoituksessa ja toinen osapuoli saattaa siis tulkita ne dehumanisoiviksi, vaikkei tämä olisi tarkoituksesi.

Epätieteellisiä, dehumanisoivia ilmaisuja, joita syntymättömistä joskus käytetään:

- potentiaalinen ihminen/potentiaalinen lapsi
- hedelmöittynyt munasolu (yhteyksissä, joissa kysymys ei ole tsygootista, esim. abortista puhuttaessa)
- solumöykky
- solurykelmä
- loinen/parasiitti
- kudosmassaa
- jne.

Nämä termit ovat syntymättömästä lapsesta puhuttaessa varsin harhaanjohtavia ja epätieteellisiä, ja niitä käytetään tässä yhteydessä lähinnä yhteiskunnallisessa keskustelussa syntymättömien dehumanisoimiseksi, ei esim. tieteellisessä kirjallisuudessa.

Miten vastata epäsuoraan dehumanisaatioon?

Syntymättömien lasten epäsuoraan dehumanisaatioon voi vastata käyttämällä seuraavaa kolmen askeleen mallia:

1. **Totea ääneen se, mistä olette samaa mieltä:** *“Olen samaa mieltä, että köyhyys on iso ongelma. Yhdenkään perheen ei pitäisi joutua elämään köyhyydessä, ja meidän pitäisi tehdä enemmän tällaisessa tilanteessa olevien äitien auttamiseksi.” “Olen samaa mieltä, että jokaisen lapsen pitäisi saada kasvaa hyvissä olosuhteissa ja että rikollisuuden vähentäminen on tärkeä asia.”*
2. **“Taaperon esiin tuominen”** (= “trotting out the toddler”): osoita, ettei argumentti toimi ilman taustaoletusta siitä, ettei syntymättömillä ole ihmisarvoa, toteamalla, mihin saman argumentin soveltaminen syntyneen lapsen kohdalla loogisesti johtaisi: *“Mutta entä jos jollain köyhällä äidillä onkin kaksivuotias lapsi, eikä hänellä ole varaa elättää tätä lasta? Pitäisikö tällä äidillä olla laillinen oikeus tappaa tämä kaksivuotias?” “Mutta kuvitellaan, että tunnet vanhemmat, jotka kohtelevat kuusivuotiasta lastaan huonosti ja näyttävät hänelle jatkuvasti huonoa esimerkkiä rikollisesta elämäntavasta, ja lapsi on selvästi oppimassa pahoille teille. Pitäisikö tämä kuusivuotias sinun mielestäsi tuomita kuolemaan rikollisuuden ehkäisemiseksi?”*
3. (Todennäköisesti toinen osapuoli reagoi toteamalla jotain tyyliin: *“Ei tietenkään, älä ole naurettava!”*) **Selitä logiikkasi ja kysy toisen osapuolen ajatuksia siitä:** *“Olen samaa mieltä, kaksivuotiaan lapsen tappaminen äidin taloudellisten vaikeuksien takia olisi tietenkin väärin. Koska minä ajattelen, että kaikki ihmiset ovat yhtä arvokkaita eivätkä syntymättömät lapset ole mikään poikkeus, minusta myöskään syntymättömän lapsen ei pitäisi joutua kuolemaan hänen äitinsä huonon rahatilanteen takia. Köyhyyttä pitäisi vähentää muilla keinoilla kuin viattomia ihmiselämiä lopettamalla. Mitä sinä siitä ajattelet?” “Tietysti, kuusivuotiaan lapsen tappaminen rikollisuuden vähentämisen nimissä olisi minustakin väärin. Ihmisten tappaminen ei ole oikea tapa torjua rikollisuutta – emmehän tuomitse aikuisiakaan rikollisia kuolemaan. Miksi siis tappaisimme viattoman syntymättömän lapsen rikollisuuden vähentämisen nimissä?”*

Keskustelu ei tietenkään pääty tähän. Tyypillisesti tämä vastaus johtaa siihen, että toinen osapuoli siirtyy epäsuorasta dehumanisaatiosta suoraan dehumanisaatioon (*“Se on ihan eri asia, koska sikiö ei vielä ole mikään lapsi, vaan pelkkä potentiaalinen ihminen!”*). **Tämä mahdollistaa dehumanisoiviin väitteisiin reagoimisen ja niiden taustalla oleviin asenteisiin vaikuttamisen.**

Miten vastata suoraan dehumanisaatioon?

Syntymättömiä lapsia dehumanisoiva henkilö saattaa

-uskoa, että syntymättömät eivät ole ihmisiä biologisessa mielessä, tai

-tietää, että syntymättömät ovat ihmisiä biologisessa mielessä, mutta ajatella, ettei heillä ole ihmisarvoa eikä ihmisoikeuksia

Mikäli on epäselvää, kumpaa syntymättömien lasten ihmisyyden kiistävä henkilö tarkoittaa, asiaa on hyvä kysyä, koska tämä on oleellista huomioida näihin väitteisiin vastatessa. Todisteet syntymättömän lapsen biologisen ihmisyyden puolesta eivät vakuuta henkilöä, joka on jo tietoinen syntymättömien biologisesta ihmisyydestä eikä vain pidä sitä riittävänä syynä myöntää syntymättömille yhdenvertaisia ihmisoikeuksia. Toisaalta kaikkien ihmisten yhdenvertaisten oikeuksien puolesta argumentointi ei riitä, ellei toinen osapuoli edes tiedä syntymättömien olevan biologisessa mielessä ihmisiä.

Esim. *“Auta minua ymmärtämään, mitä tarkoitat tuolla. Ajatteletko siis, että syntymättömät eivät olisi biologisessa mielessä ihmislajin yksilöitä? Vai ajatteletko, että vaikka syntymättömät ovatkin biologisessa mielessä ihmisiä, he eivät kuitenkaan ole moraalisessa ja filosofisessa mielessä ihmisiä, joille kuuluisi sama ihmisarvo ja ihmisoikeudet kuin meille muille?”*

Onko syntymätön yksilö ihminen biologisessa mielessä?

Se, että syntymätön on elävä ihmislajin yksilö hedelmöitymisestä alkaen, on biologinen tosiasia, eikä kysymys ihmiselämän alusta biologisessa mielessä ole sen hankalampi tai monisyisempi kuin kysymys banaanikärpäsen elämän alusta. Älykkäät ja hyvin asiaan perehtyneet aborttia puolustavat henkilöt eivät yleensä käytäkään syntymättömän lapsen biologisen ihmisyyden kiistämistä argumenttina abortin puolesta. Pinnallisemmin asiaan tutustuneilla ihmisillä saattaa kuitenkin olla väärinkäsityksiä tästä asiasta.

Miten vastata henkilölle, joka uskoo, että syntymätön lapsi “ei ole elävä” tai “ei ole biologisessa mielessä ihminen” tai joka vertaa syntymätöntä lasta siittiöön tai ihosoluun?

-syntymätön lapsi on **elävä**: kyseessä on **kasvava, kehittyvä yksilö, jolla on solurakenne, metabolia ja kyky reagoida ympäristöönsä.**

-syntymätön lapsi on biologisessa mielessä **ihminen**: elävä yksilö, jolla on **ihmisen DNA** ja jonka **molemmat vanhemmat ovat ihmisiä**, on mitä ilmeisimmin ihmislajin yksilö

-syntymätön lapsi ei ole verrattavissa esim. ihosoluun tai siittiösoluun, koska nämä ovat

vain osia toisesta ihmisyksilöstä, yksittäisiä soluja, jotka eivät yksinään voi muodostaa uutta yksilöä. Syntymätön lapsi on sen sijaan **oma yksilönsä**, jolla on oma ainutkertainen geneettinen koodinsa ja joka **tarvitsee kehittyäkseen vain sopivan ympäristön, happea ja ravintoa, niin kuin kaikki muutkin ihmiset**.

Yksilönkehitykseen kannattaa tutustua riittävästi, että osaa tarvittaessa korjata tässä keskustelussa usein esiin nousevat räikeän virheelliset väitteet (esim. *“12:nnella raskausviikollahan sikiö on pelkkä mikroskooppinen rykelmä soluja”*).

Onko syntymätön yksilö filosofisessa ja moraalisisessa mielessä ihminen, jolle kuuluvat ihmisarvo ja ihmisoikeudet?

Toisin kuin kysymykseen syntymättömän yksilön biologisesta ihmisyydestä, tiede ei voi antaa yksiselitteistä vastausta kysymykseen syntymättömän yksilön ihmisyydestä filosofisessa ja moraalisisessa mielessä. Kysymys siitä, kuuluvatko ihmisarvo ja ihmisoikeudet syntymättömille ihmisyksilöille, on filosofinen kysymys, jota ei voi todistaa biologian keinoin – eiväthän syntyneidenkin ihmisten ihmisarvo ja -oikeudet ole todettavissa mikroskoopissa tai ultraäänitutkimuksessa.

Mikäli toinen osapuoli on jo tietoinen siitä, että syntymätön yksilö on biologisessa mielessä ihminen, muttei näe syntymättömiä filosofisessa mielessä arvokkaina ihmisinä, pelkkä biologisten faktojen luetteleminen ei melko varmasti tule muuttamaan hänen mieltään. Tällaisessa tilanteessa keskustelu kannattaa sen sijaan kääntää **kysymykseen yhdenvertaisten ihmisoikeuksien merkityksestä ja siitä, mihin yhtäläiset ihmisoikeudet perustuvat – ja onko loogista ja oikein sulkea kokonainen ihmisryhmä niiden ulkopuolelle**.

Voit tehdä tämän esim. seuraavalla tavalla:

1. **Siirrä keskustelu abortista yleisempään kysymykseen yhdenvertaisten ihmisoikeuksien merkityksestä**, esim. *“Jos jätetään hetkeksi kysymys abortista ja puhutaan yhdenvertaisista ihmisoikeuksista yleisemmin, ovatko yhdenvertaiset ihmisoikeudet sinun mielestäsi yleisesti ottaen tärkeä asia?”*
Yleensä toinen osapuoli sanoo kannattavansa yleisesti ottaen yhdenvertaisia ihmisoikeuksia, jolloin voit todeta, että olet samaa mieltä ja yhdenvertaiset oikeudet ovat sinustakin hyvin tärkeä asia. Voit puhua siitä, miten yhdenvertaisten oikeuksien kiistäminen tietyiltä ihmisiltä on historiallisesti johtanut ja johtaa edelleen hirvittäviin vääryyksiin, kun ihmisiä on suljettu ja suljetaan yhtäläisten oikeuksien ulkopuolelle esimerkiksi etnisen alkuperän, sukupuolen, uskonnon, vammaisuuden tai seksuaalisen suuntautumisen perusteella.
2. **Tarkenna, ketkä kaikki toisen osapuolen mielestä kuuluvat yhdenvertaisten ihmisoikeuksien piiriin** – esim. *“Kuuluvatko yhdenvertaiset ihmisoikeudet siis*

sinunkin mielestäsi kaikille aikuisille ihmisille heidän ominaisuuksistaan riippumatta?” “Tietysti.” “Entä syntyneille lapsille – ajatteletko, että myös esimerkiksi vastasyntyneet vauvat kuuluvat yhdenvertaisten ihmisoikeuksien piiriin?” (Yleensä toinen osapuoli katsoo yhdenvertaisten oikeuksien kuuluvan sekä kaikille aikuisille että kaikille syntyneille lapsille. Jos toinen osapuoli ei ole samaa mieltä tästä, vaan sanoo esim. että vastasyntyneet eivät ole ihmisiä, koska ne eivät vielä kykene rationaaliseen ajatteluun, unohda aborttikeskusteluun palaaminen – on epätodennäköistä, että henkilö alkaisi pitää syntymättömiä vauvoja arvokkaina ihmisinä samanaikaisesti, kun hän kiistää vastasyntyneiden vauvojen ihmisarvon; keskustelu koskee nyt laajempaa kysymystä vauvojen ihmisarvosta ja sitä kannattaa jatkaa sen mukaisesti.)

3. **Kysy, mikä toisen mielestä on se asia, mikä meitä kaikkia yhdistää ja minkä perusteella yhdenvertaisten oikeuksien pitäisi kuulua kaikille aikuisille ja syntyneille lapsille.**
- **Jos toinen vastaa jotain, minkä perusteella yhdenvertaisten oikeuksien pitäisi loogisesti kuulua myös syntymättömille lapsille, voit todeta tämän.** Esim. *“Se, että me olemme kaikki ihmisiä.” → “Olen samaa mieltä, minunkin mielestäni yhdenvertaiset oikeudet kuuluvat kaikille ihmisille. Ja jos ihmisuus on riittävä peruste kaikkien ihmisten yhdenvertaisten ihmisoikeuksien kunnioittamiselle, eikö meidän silloin loogisesti pitäisi kunnioittaa myös syntymättömien ihmisten ihmisoikeuksia?”*
Tai: *“Se, että meillä kaikilla on kapasiteetti rationaaliseen ajatteluun.” → “Eikö meidän silloin pitäisi kunnioittaa myös syntymättömien ihmisten yhdenvertaisia oikeuksia? Onhan syntymättömällä lapsellakin luontainen kapasiteetti rationaaliseen ajatteluun – hän ei vain vielä pysty toteuttamaan kapasiteettiaan, mutta eiväthän kaikki syntyneetkään ihmiset pysty siihen. Esimerkiksi vastasyntyneet vauvat ja potilaat, jotka ovat ohimenevässä koomassa, eivät kykene rationaaliseen ajatteluun niin kuin terveet aikuiset ihmiset, mutta heillä on silti luontainen kapasiteetti siihen, emmekä kiistä heidän ihmisarvoaan vain, koska he eivät juuri sillä hetkellä kykene siihen – miksi siis kiistäisimme tällä perusteella syntymättömän lapsen ihmisarvon?”*
 - **Jos toinen vastaa jotain, mikä sulkisi syntymättömät lapset tai osan heistä ihmisoikeuksien ulkopuolelle, totea, miksi tämä kriteeri on ilmeisen ongelmallinen.** Yleisimmät ongelmat tällaisissa kriteereissä:
 - kriteeri on jokin ominaisuus, joka vaihtelee eri ihmisten välillä (esim. älykkyys, ulkonäkö tms.), joten jos oikeuksia myönnettäisiin sen perusteella, kaikilla syntyneilläkään ihmisillä ei olisi yhdenvertaisia oikeuksia. Esim. *“Se, että olemme älykkäitä.” → “Mutta eiväthän kaikki ihmiset ole yhtä älykkäitä. Jos ihmisoikeuksia myönnettäisiin älykkyyden perusteella, se tarkoittaisi, että kehitysvammaisilla ihmisillä*

olisi vähemmän oikeuksia kuin normaaliälyisillä, ja normaaliälyisillä ihmisillä olisi vähemmän oikeuksia kuin Mensan puheenjohtajalla.”

- kriteeri sulkisi kokonaan ihmisoikeuksien ulkopuolelle paitsi syntymättömät lapset myös osan syntyneistä ihmisistä. Esim. *“Se, että meillä on kyky tiedostaa oma olemassaolomme ja antaa sille arvoa.”* → *“Mutta eikö tuo tarkoittaisi, että yhdenvertaiset ihmisoikeudet eivät koskisi kaikkia syntyneitäkään ihmisiä? Eihän pieni vauva pysty tiedostamaan omaa olemassaoloaan ja antamaan sille arvoa. Eikä koomapotilas. Eikä edes teini-ikäinen, joka on niin vaikeasti masentunut, ettei näe elämällään olevan mitään arvoa. Ja onhan myös vastasyntyneillä vauvoilla, koomapotilailla ja vaikeasti masentuneilla teineillä silti ihmisarvo.”*
- kriteeri johtaisi loogisesti siihen, että yhdenvertaiset ihmisoikeudet pitäisi myöntää suurelle osalle eläinkunnasta, esim. rotille, samanaikaisesti kun syntymättömiä ihmisvauvoja suljettaisiin ihmisoikeuksien ulkopuolelle. Esim. *“Se, että meillä on kyky ajatella.”* → *“Mutta osaavathan eläimetkin ajatella. Tuo tarkoittaisi, että meidän pitäisi myöntää yhdenvertaiset ihmisoikeudet esimerkiksi sioille, oraville ja rotille. Kannatan eläinten oikeuksia ja inhimillistä kohtelua, mutta ihmisoikeuksien myöntäminen rotille samanaikaisesti, kun pienimmät syntymättömät ihmiset suljettaisiin niiden ulkopuolelle, kuulostaisi minusta aika oudolta.”*
- kriteeri on täysin mielivaltaisen eikä ole olemassa mitään loogista syytä, miksi kenenkään ihmisarvo riippuisi kyseisestä asiasta. Esim. *“Se, että olemme kaikki syntyneitä ihmisiä.”* → *“Eli se, mikä tekee meistä arvokkaita, olisi se, että olemme kaikki aikoinaan kulkeutuneet äitimme synnytyskanavan läpi, kun taas hetkeä ennen synnytyskanavan läpi kulkeutumista emme olleet arvokkaita? Ja 23-viikkoisella keskosella olisi täydet ihmisoikeudet, mutta selvästi kehittyneemmällä 39-viikkoisella syntymättömällä lapsella ei olisi oikeuksia? Eikö tuo ole aika mielivaltaista? Millä perusteella ihmisen arvo riippuisi pelkästään hänen sijainnistaan?”*

Usein samassa kriteerissä on useampikin ongelma. Esim. jos ihmisoikeuksien kriteerinä olisi kyky tuntea kipua tai tietoisuus, tämä sulkisi ihmisoikeuksien ulkopuolelle potilaat, joilta puuttuu kyky tuntea kipua / ohimenevästi tiedottomassa tilassa olevat koomapotilaat, ja johtaisi lisäksi siihen, että ihmisoikeudet pitäisi myöntää suurelle osalle eläinkunnasta, esim. rotille. Näissä tilanteissa saattaa olla hyvä nostaa ensisijaisesti esiin jokin muu kuin “ihmisoikeudet pitäisi myöntää rotille” -ongelma, koska tähän sisältyy riski, että toinen osapuoli käsittää asian väärin ja luulee, ettet pidä myös eläinten oikeuksia tärkeinä, ja siitä riippumatta koko keskustelu saattaa ajautua

keskusteluksi eläinten oikeuksista – sinänsä myös tärkeä aihe, mutta siihen juuttuminen ei ole hyvä, jos se johtaa syntymättömien lasten ihmisoikeuksien unohtumiseen.

4. **Ellei se ole jo tullut esiin, kerro oma mielipiteesi, miksi yhdenvertaiset ihmisoikeudet sinun mielestäsi kuuluvat kaikille – myös syntymättömille lapsille.** Esim. *“Minä ajattelen, että se, mikä meitä kaikkia yhdistää ja mikä tekee meistä arvokkaita, on yksinkertaisesti se, että olemme kaikki ihmisiä. Minusta ihmisyyys itsessään on riittävä syy kunnioittaa jokaisen yhtäläisiä ihmisoikeuksia. Minusta ei ole oikein jaotella ihmisiä A-luokan ihmisiin, joilla on ihmisarvo ja yhdenvertaiset oikeudet, ja B-luokan ihmisiin, jotka ovat ihmisiä biologisessa mielessä mutta joilla ei ole ihmisarvoa eikä oikeuksia. Tällaista ihmisten erottelua on yritetty historian kuluessa jo liian monta kertaa, eikä lopputulos ole koskaan ollut kaunista katsottavaa. Ja jos palaamme aborttikysymykseen, tämän takia en kannata myöskään syntymättömien ihmisten sulkemista ihmisoikeuksien ulkopuolelle. Koska minusta ketään ihmistä ei pitäisi sulkea ihmisoikeuksien ulkopuolelle.”*

Tai: *“Minä ajattelen, että oleellista yhdenvertaisten ihmisoikeuksien kannalta on luontainen kapasiteettimme ajatteluun, tunteisiin ja rationaaliseen toimintaan. Kaikki ihmiset eivät tietysti kaikkina hetkinä kykene toteuttamaan tätä kapasiteettiaan yhtä hyvin kuin muut tai välttämättä lainkaan iästään, terveydentilastaan tai vammastaan johtuen – esimerkiksi vastasyntyneet vauvat, syvästi kehitysvammaiset ihmiset, koomapotilaat tai vaikkapa syntymättömät lapset – mutta näilläkin ihmisillä on silti tämä luontainen kapasiteetti, ja minusta se on riittävä syy kunnioittaa heidän oikeuksiaan. Olisi väärin tappa koomapotilas, jonka oletetaan toipuvan yhdeksän kuukauden sisällä, sillä perusteella, ettei hänellä ole juuri nyt samoja rationaalisia kykyjä kuin muilla ihmisillä, ja sivuuttaa kokonaan hänen luontainen kapasiteettinsa ja potentiaalinsa. Ja samasta syystä olisi minun mielestäni väärin riistää syntymättömältä lapselta hänen oikeutensa elää, vain koska hänellä ei vielä ole samoja kykyjä kuin muilla ihmisillä.”*

- Huom: *“Minusta meillä kaikilla on samat oikeudet, koska Raamattu / muu pyhä kirja opettaa, että...”* voi olla toimiva perustelu, jos keskustelukumppanisi edustaa samaa maailmankatsomusta kuin sinä, mutta se ei ole vakuuttava perustelu kenellekään, joka ei jaa uskonnollisia näkemyksiäsi. Tämän tyyppisiä perusteluja ei siis useimmiten kannata käyttää, jos tahdot oikeasti suojella syntymättömiä lapsia väkivallalta ja auttaa keskustelukumppaniasi oivaltamaan heidän ihmisarvonsa. Lisäksi tuollaisen perustelun käyttö saattaa aiheuttaa erilaista maailmankatsomusta edustavalle keskustelukumppanille väärinkäsityksen, että ainut syy, miksi välitit ihmisoikeuksista, on se, että joku kirja on käskennyt sinun tehdä niin, ja lakkaisit välittämistä, jos joskus menettäisit uskosi tähän kirjaan.

Tämä ei luo positiivista vaikutelmaa sinusta tai uskontosi edustajista!
Eli vaikka uskontosi olisi yksi merkittävä tekijä näkemystesi taustalla, tässä vaiheessa on parempi keskittyä nostamaan esiin muita, ei-uskonnollisia perusteita näkemyksillesi, ellet tiedä keskustelukumppanisi jakavan maailmankatsomustasi.

Voiko abortin vastustamista perustella loogisesti ottamatta kantaa kysymykseen syntymättömän lapsen ihmisyydestä ja ihmisoikeuksista?

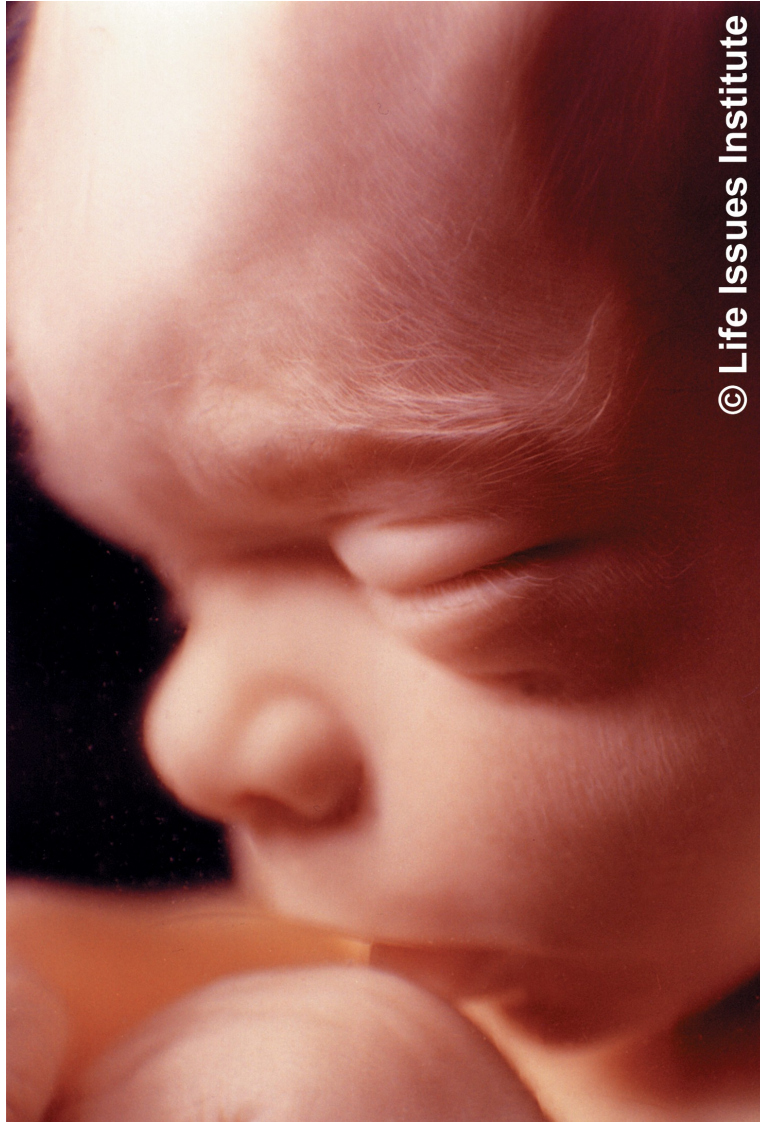
Abortin vastustamista saatetaan välillä perustella argumenteilla, jotka eivät ota lainkaan kantaa syntymättömän lapsen ihmisyyteen tai ihmisoikeuksiin. **Yleisesti ottaen nämä argumentit eivät yksinään ole kovin vahvoja verrattuna syntymättömän lapsen ihmisyyttä ja ihmisoikeuksia puolustaviin argumentteihin** aborttia vastaan.

Ateistifilosofi **Don Marquisin** “Why Abortion is Immoral” -esseessä esittämä **“tulevaisuus kuten meillä -argumentti”** on esimerkki tavanomaista paremmasta ja loogisemmasta tavasta perustella, miksi aborttia voi pitää yleisesti ottaen vääränä, vaikka olisi epävarma siitä, onko syntymätön yksilö filosofisessa mielessä arvokas ihminen, jolle kuuluvat yhdenvertaiset ihmisoikeudet.

Don Marquis perustelee, miksi abortti on ainakin useimmissa tapauksissa väärin, seuraavalla tavalla:

1. Lähdetään liikkeelle kysymyksestä, mitä väärää tappamisessa ylipäänsä on – **miksi olisi väärin tappaa vaikkapa sinut tai minut?** Selvästikään kyse ei ole vain siitä, että tappaminen aiheuttaa tapetun läheisille surua, koska emme pidä oikeana myöskään erakkojen tappamista tai sellaisten ihmisten tappamista, joilla ei ole ketään läheistä, joka ottaisi henkilön kuolemaa kovin raskaasti. **Tappaminen on väärin, koska se riistää uhrilta koko hänen tulevaisuutensa ja kaikki ne kokemukset, aktiviteetit, projektit ja ilonaiheet, joita siihen olisi sisältynyt.** Tästä syystä tappaminen on yksi pahimmista mahdollisista rikkomuksista toista ihmistä kohtaan.
2. Useimmissa tapauksissa **myös abortoitavalla sikiöllä olisi ollut edessään samankaltainen tulevaisuus kuin syntyneellä ihmisellä, ja abortti tuhoaa sikiön tulevaisuuden** ja riistää sikiöltä kaikki tulevat kokemukset, aktiviteetit, projektit ja ilonaiheet, joita tähän tulevaisuuteen olisi sisältynyt.
3. **Abortti on siis ainakin useimmissa tapauksissa väärin** samasta syystä kuin olisi väärin tappaa sinut tai minut – koska sikiöllä on edessään arvokas tulevaisuus aivan kuten meilläkin, ja tämän tulevaisuuden tuhoaminen olisi väärin.

Kuten Don Marquis esseessään toteaa, tämän argumentin toimivuuden kannalta ei ole välttämätöntä ottaa kantaa siihen, onko sikiö henkilö. Voihan samankaltaisella argumentoinnilla osoittaa myös eläinten kiduttamisen olevan väärin: olisi väärin kiduttaa sinua tai minua, koska se aiheuttaisi meille kärsimystä; myös eläin kärsii, jos sitä kiduttaa – eläinten kiduttaminen on siis väärin.

Syntymätön lapsi 20 viikkoa hedelmöityksestä, fetoskooppikuva. Syntymättömän lapsen ihmisyyys ja ihmisoikeudet ovat keskeisiä kysymyksiä aborttikeskustelussa, mutta joskus abortin vastustamista perustellaan myös argumenteilla, jotka eivät ota näihin kysymyksiin kantaa.